

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

OPINIE

EUROPEJSKI KOMITET EKONOMICZNO-SPOŁECZNY

475. SESJA PLENARNA W DNIACH 26 I 27 PAŹDZIERNIKA 2011 R.

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie przedsiębiorczości społecznej i przedsiębiorstw społecznych (opinia rozpoznawcza)

(2012/C 24/01)

Sprawozdawca: **Ariane RODERT**

Pismem z 6 czerwca 2011 r. Maroš ŠEFČOVIČ, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej, działając na podstawie art. 262 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwrócił się do Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego o opracowanie opinii rozpoznawczej w sprawie

przedsiębiorczości społecznej i przedsiębiorstw społecznych.

Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 3 października 2011 r.

Na 475. sesji plenarnej w dniach 26–27 października 2011 r. (posiedzenie z 26 października) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny 106 głosami – 1 osoba wstrzymała się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Zdaniem EKES-u analizując inicjatywy promujące przedsiębiorczość społeczną, trzeba postrzegać taką przedsiębiorczość w kontekście szerszego pojęcia przedsiębiorstwa społecznego, ponieważ potrzebne są działania dotyczące wszystkich etapów cyklu jego istnienia.

1.2 Przedsiębiorstwa społeczne to kluczowy element europejskiego modelu społecznego. Są ściśle powiązane ze strategią „Europa 2020” i wnoszą istotny wkład w rozwój społeczeństwa. Wspierając i promując przedsiębiorstwa społeczne, możemy w pełni wykorzystać ich potencjał wzrostu i zdolność do tworzenia wartości społecznej. EKES popiera wprowadzenie przez Komisję ram politycznych i planu działania w celu promowania przedsiębiorstw społecznych w Europie oraz podkreśla znaczenie pełnego wdrożenia tych dokumentów zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu państw członkowskich.

1.3 Zważywszy, że przedsiębiorstwa społeczne różnie definiuje się na szczeblu krajowym, należy opisać je na podstawie

wspólnych cech, takich jak cele społeczne, reinwestycja zysków, wielość form prawnych i udział zainteresowanych stron.

1.4 Państwa członkowskie i instytucje UE muszą zadbać o to, by przedsiębiorstwa społeczne były uwzględniane we wszystkich inicjatywach i programach publicznych skierowanych do przedsiębiorstw, na równych zasadach z innymi przedsiębiorstwami. Transgraniczne inicjatywy dotyczące przedsiębiorczości społecznej najlepiej promować za pośrednictwem finansowania przez UE europejskich forów służących wymianie pomysłów i wzorców.

1.5 W przypadku przedsiębiorstw społecznych priorytetem jest dostęp do kapitału i dostosowanych do potrzeb instrumentów finansowych. Komisja powinna gromadzić i rozpowszechniać sprawdzone rozwiązania oraz inicjatywy z zakresu innowacji istniejące w państwach członkowskich, takie jak kapitał hybrydowy, a także różne formy współpracy między kapitałem prywatnym i publicznym, oraz dbać o to, by obecne przepisy prawne nie utrudniały rozwoju nowych instrumentów.

1.6 Kwestią o kluczowym znaczeniu jest jednoznaczne uwzględnienie programów na rzecz zakładania i rozwoju przedsiębiorstw społecznych w następnym okresie programowania funduszy strukturalnych. Komisja powinna przedstawić wskazówki dotyczące łączenia i skutecznego wykorzystywania instrumentów finansowych pochodzących z różnych źródeł.

1.7 Komisja powinna zapoczątkować ogólnounijną analizę porównawczą na temat podejść do finansowania publicznego, które są szczególnie korzystne dla przedsiębiorstw społecznych. Powinna zachęcać do przetargów, w których uwzględnia się aspekty społeczne, oszacować częstotliwość ich występowania, a także zająć się kwestią nadmiernie rygorystycznego wdrażania przepisów dotyczących zamówień publicznych. Dokonując przeglądu zasad pomocy państwa, Komisja powinna rozważyć pełne wyłączenie z nich usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym lub przewidzieć zwolnienie z obowiązku zgłaszania w przypadku wszystkich usług publicznych na małą skalę oraz określonych usług socjalnych, aby pobudzić do tworzenia przedsiębiorstw społecznych.

1.8 W związku ze zróżnicowanymi formami prawnymi przedsiębiorstw społecznych oraz ich szczególnymi zadaniami społecznymi, w niektórych państwach członkowskich przyznaje im się ulgi podatkowe. Należy dokonać ich przeglądu i wymieniać informacje na ich temat, aby zachęcić do opracowania odpowiednich zasad.

1.9 Komisja i państwa członkowskie powinny zachęcać do tworzenia specjalnych programów wsparcia dla rozwoju przedsiębiorstw społecznych oraz dla nowego pokolenia przedsiębiorców społecznych.

1.10 Razem z przedsiębiorstwami społecznymi Komisja powinna podjąć inicjatywę przeanalizowania możliwości utworzenia jednego europejskiego systemu mierzenia wyników w dziedzinie społecznej oraz nakłaniać do stosowania istniejących systemów. Trzeba też dokładniej zbadać inicjatywy mające na celu stworzenie bardziej przejrzystego systemu sprawozdawczości z myślą o zwiększeniu zaufania inwestorów. EKES wzywa Komisję do przeprowadzenia badania na temat istniejących rodzajów oznakowania społecznego w celu utworzenia wspólnego europejskiego systemu lub kodeksu postępowania.

1.11 Przedsiębiorstwa społeczne muszą być uwzględniane w programach na rzecz badań, innowacji i rozwoju. Ponadto trzeba podjąć działania w celu zgromadzenia i upublicznienia statystyk dotyczących przedsiębiorstw społecznych w Europie. Zadanie to można by powierzyć centrum monitorowania przedsiębiorczości społecznej utworzonemu na szczeblu UE.

1.12 Podobnie jak wszyscy inni pracodawcy, przedsiębiorstwa społeczne muszą spełniać wymogi dotyczące godziwych warunków pracy i przestrzegać obowiązujących układów zbiorowych, dbając o ich właściwe stosowanie.

1.13 Szczególną uwagę należy zwrócić na nowe państwa członkowskie, aby zapewnić powstawanie przedsiębiorstw społecznych poprzez otwarcie usług publicznych, przyjęcie polityki dotyczącej włączenia społecznego oraz promowanie takich form przedsiębiorczości społecznej, jak gospodarka społeczna.

2. Wprowadzenie

2.1 W komunikacie Komisji „W kierunku Aktu o jednolitym rynku” z 27 października 2010 r. ⁽¹⁾ zaproponowano środki mające na celu realizację koncepcji „społecznej gospodarki rynkowej o wysokiej konkurencyjności”. Jednym z zaproponowanych rozwiązań była „Inicjatywa na rzecz przedsiębiorczości społecznej”. Propozycja ta pozostała jednym z głównych działań w ostatecznej wersji komunikatu „Akt o jednolitym rynku” z kwietnia 2011 r. ⁽²⁾, została też uznana za jedną z dziedzin priorytetowych w opinii EKES-u INT/548 ⁽³⁾, stanowiącej odpowiedź na wniosek o konsultację w sprawie Aktu o jednolitym rynku.

2.2 Europa musi stawić czoła wyzwaniom, które wymagają rozwiązań łączących w sobie troskę o dobrobyt gospodarczy i społeczny. Propagowanie przedsiębiorczości społecznej i przedsiębiorstw społecznych, zwłaszcza w obecnej trudnej sytuacji gospodarczej, umożliwi wykorzystanie zarówno ich potencjału wzrostu, jak i wnoszonej przez nie wartości dodanej na płaszczyźnie społecznej. Aby wykorzystać ten potencjał, trzeba opracować i wdrożyć wszechstronne ramy polityczne uwzględniające szeroki zakres zainteresowanych podmiotów ze wszystkich segmentów społeczeństwa (społeczeństwa obywatelskiego, sektora prywatnego, publicznego) na wszystkich szczeblach (lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim).

2.3 Przedsiębiorczość społeczna i przedsiębiorstwa społeczne to zjawiska obejmujące wiele różnorodnych pojęć, które uwzględniają różne podmioty i różne warunki na poziomie państw członkowskich. Tytuł niniejszej opinii brzmi „Przedsiębiorczość społeczna i przedsiębiorstwa społeczne” („*Social entrepreneurship and social enterprise*”). Zdaniem EKES-u w tekście powinien być stosowany szerszy termin – „przedsiębiorstwa społeczne” (obejmujący ideę przedsiębiorczości społecznej), ponieważ potrzebne są działania dotyczące wszystkich etapów cyklu istnienia przedsiębiorstwa społecznego.

2.4 Celem niniejszej opinii rozpoznawczej jest wskazanie dziedzin priorytetowych, aby stworzyć otoczenie sprzyjające przedsiębiorstwom społecznym w Europie. W przeszłości EKES poruszał ten temat w wielu opiniach ⁽⁴⁾ i z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja na nowo zwróciła uwagę na kwestie przedsiębiorstw społecznych. Trzeba też docenić istotne wieloletnie działania dotyczące tej tematyki podejmowane przez inne zainteresowane strony – niektóre z tych prac zostały uwzględnione w niniejszej opinii ⁽⁵⁾.

3. Uwagi EKES-u

3.1 Definicja przedsiębiorstwa społecznego

3.1.1 Zróżnicowane tradycje językowe i kulturowe doprowadziły do pojawienia się różnych znaczeń pojęcia przedsiębiorstwa społecznego.

⁽¹⁾ COM(2010) 608 wersja ostateczna.

⁽²⁾ COM(2011) 206 wersja ostateczna.

⁽³⁾ Dz.U. C 132 z 3.5.2011, s. 47.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 95 z 30.3.1998, s. 99; Dz.U. C 117 z 26.4.2000, s. 52; Dz.U. C 112 z 30.4.2004, s. 105; Dz.U. C 234 z 22.9.2005, s. 1; Dz.U. C 120 z 20.5.2005, s. 10; Dz.U. C 318 z 23.12.2009, s. 22; Dz.U. C 44 z 16.2.2008, s. 84.

⁽⁵⁾ Sieć EMES (www.emes.net), CIRIEC International (www.ciriec.ulg.ac.be), CECOP (www.cecop.coop).

3.1.2 EKES dostrzega potrzebę opracowania jasnej definicji, tak by wysiłki mogły być wyraźnie ukierunkowane, ale zamiast definicji sensu stricto proponuje opis oparty na wspólnych cechach, takich jak:

- ukierunkowanie **głównie na cele społeczne**, a nie na zysk, przynoszenie korzyści społecznym całemu społeczeństwu lub jego członkom;
- charakter w przeważającej mierze niekomercyjny, przy czym **nadwyżki ulegają zasadniczo reinwestycji**, a nie są rozprowadzane wśród prywatnych udziałowców czy też właścicieli;
- **duża różnorodność form i modeli prawnych**: np. spółdzielnie, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, stowarzyszenia wolontariatu, fundacje, przedsiębiorstwa komercyjne lub niekomercyjne; częste łączenie różnych form prawnych, a czasami zmiany formy stosownie do potrzeb;
- bycie podmiotem gospodarczym **wytwarzającym towary i usługi** (często świadczone w interesie ogólnym), których istotnym elementem jest częstokroć innowacja społeczna;
- działanie w postaci **niezależnych podmiotów**, w wypadku których istotne są **partycypacja i współdecydowanie** (pracowników, użytkowników, członków), **dobre rządy i demokracja** (albo przedstawicielska, albo otwarta);
- przeważnie wywodzenie się z **organizacji społeczeństwa obywatelskiego** lub powiązanie z taką organizacją.

3.1.3 Przedsiębiorstwa społeczne wnoszą **istotny wkład na rzecz społeczeństwa** i są kluczowym elementem **europejskiego modelu społecznego**. Przyczyniają się do realizacji celów strategii „Europa 2020”, tworząc miejsca pracy, opracowując innowacyjne rozwiązania pozwalające spełnić publiczne potrzeby oraz budując spójność społeczną, włączenie społeczne i aktywność obywatelską. Odgrywają szczególną rolę w promowaniu uczestnictwa kobiet, osób starszych, młodzieży, osób wywodzących się z mniejszości i migrantów. Trzeba także zauważyć, że wiele przedsiębiorstw społecznych to MŚP, często wywodzące się z gospodarki społecznej, i że wiele z nich działa w dziedzinie integracji na rynku pracy

3.1.4 Cechy te trzeba uwzględnić w bieżących **pracach Komisji dotyczących struktur prawnych** dla gospodarki społecznej, tak by zapewnić ujęcie wszystkich form przedsiębiorstw społecznych. Komisja powinna także rozważyć przeprowadzenie badania nt. **nowych form prawnych i inicjatyw legislacyjnych** ⁽⁶⁾ – które pojawiły się w niektórych państwach członkowskich w odniesieniu do przedsiębiorstw społecznych – w celu oceny ich użyteczności.

⁽⁶⁾ Ustawa w sprawie przedsiębiorstw działających w interesie społeczności (*Community Interest Company, CIC*) w Wielkiej Brytanii z 2005 r., włoska ustawa 118/2005 i dekret 155/2006, fińska ustawa nr 1351/2003, słoweńska ustawa w sprawie przedsiębiorczości społecznej z 2011 r.

3.2 Uwzględnienie przedsiębiorstw społecznych w polityce państwa dotyczącej przedsiębiorstw

3.2.1 Publiczne strategie na rzecz rozwoju i wzrostu przedsiębiorstw są powiązane z wieloma dziedzinami polityki, takimi jak konkurencja, rynek wewnętrzny, finanse i innowacje. Publiczne inicjatywy mające ułatwić zakładanie przedsiębiorstw i ich działalność muszą obejmować **przedsiębiorstwa społeczne na równych zasadach z innymi formami przedsiębiorstw**, zarówno na poziomie państw członkowskich, jak i UE, uwzględniając przy tym szczególne cechy tych przedsiębiorstw.

3.2.2 Przedsiębiorstwa społeczne mają często charakter lokalny, a rozwój nie zawsze je interesuje i nie zawsze jest ich priorytetem. Zamiast konkurować czy rozszerzać swój model działania, często wolą one inne podejście do wzrostu. Trzeba to wziąć pod uwagę, rozważając **transgraniczne inicjatywy dotyczące przedsiębiorczości społecznej**. UE i państwa członkowskie powinny finansować i wspierać tworzenie forów, wymiany praktykantów, „obozy innowacji społecznej” i sieci franczyzy społecznej, które mogą być lepszym sposobem zachęcenia do nowych pomysłów oraz współpracy transgranicznej.

3.3 Ożywienie inwestycji społecznych

3.3.1 Lepszy dostęp do kapitału zarówno przy zakładaniu przedsiębiorstw, jak również w okresie ich rozwoju, to priorytet dla przedsiębiorstw społecznych. Obecnie brakuje instrumentów finansowych, które byłyby opracowywane specjalnie z myślą o przedsiębiorstwach społecznych, pomimo dużego zainteresowania współpracą zarówno ze strony instytucji finansowych, jak i przedsiębiorstw społecznych. Na szczeblu lokalnym i krajowym powstaje szereg nowatorskich instrumentów finansowych. Komisja powinna przystąpić do **gromadzenia i rozpowszechniania sprawdzonych rozwiązań będących motorem tych innowacyjnych inicjatyw** oraz wiedzy fachowej istniejącej w państwach członkowskich, by **ożywić inwestycje społeczne** w przedsiębiorstwa społeczne w Europie. Komisja powinna przy tym pamiętać o kwestiach przedstawionych poniżej.

3.3.1.1 Przedsiębiorstwa społeczne, ze względu na swe specyficzne cechy i różnorodne formy prawne, potrzebują innego rodzaju instrumentów finansowania niż pozostałe rodzaje przedsiębiorstw. Specjalnie dostosowana forma **kapitału hybrydowego** ⁽⁷⁾, obejmująca elementy dotacji, kapitału własnego i kapitału obcego, lepiej odpowiada potrzebom przedsiębiorstw społecznych w całym cyklu ich istnienia. Kapitał hybrydowy łączy element dotacji (dotacji publicznych, funduszy dobroczynnych, datków) z kapitałem własnym i instrumentami podziału długu/ryzyka. Instrumenty finansowania o charakterze kapitału hybrydowego obejmują dotacje podlegające zwrotowi, pożyczki umarzalne, dotacje zamienne i umowy o podziale dochodów. Kapitał hybrydowy opiera się często na ścisłym powiązaniu kapitału publicznego i prywatnego.

⁽⁷⁾ <http://www.schwabfound.org/pdf/schwabfound/SocialInvestmentManual.pdf>.

3.3.1.2 Trzeba również zastanowić się nad wprowadzeniem **pośredników** ukierunkowanych specjalnie na przedsiębiorstwa społeczne. Odgrywają oni kluczową rolę w zbliżaniu przedsiębiorstw społecznych i inwestorów, udzielając informacji na temat kapitału i go dostarczając, a także oferując porady i wsparcie. Jest wiele ciekawych przykładów, które warto przeanalizować bardziej szczegółowo ⁽⁸⁾.

3.3.1.3 Komisja powinna również zwrócić uwagę na to, że w sektorze finansowym pojawiły się różne rodzaje publicznych **inwestycji społecznych** ⁽⁹⁾ oraz inne inicjatywy (banki spółdzielcze ⁽¹⁰⁾, banki społeczne ⁽¹¹⁾ i banki komercyjne z programem społecznym ⁽¹²⁾) czy nowatorskie instrumenty, takie jak obligacje społeczne (ang. *social impact bonds*) ⁽¹³⁾. Wsparcie tych inicjatyw jest szczególnie istotne w obecnych czasach malejącego finansowania publicznego.

3.3.2 Komisja musi zadbać o to, by **ramy prawne UE** (np. zasady pomocy państwa) wspierały tworzenie tych nowych instrumentów finansowych, a nie je utrudniały.

3.3.3 W następnym okresie programowania **funduszy strukturalnych** trzeba jednoznacznie uwzględnić programy na rzecz zakładania i rozwoju przedsiębiorstw społecznych. Finansowanie musi być dostępne przez dłuższy okres, aby zapewnić utrzymanie wsparcia na trudnym etapie rozpoczynania działalności. Aby można było wspierać przedsiębiorstwa społeczne z funduszy strukturalnych, Komisja powinna także **zapewnić wskazówki co do dobrych praktyk** z zakresu łączenia i skutecznego wykorzystywania instrumentów finansowych pochodzących z różnych źródeł.

3.4 Modernizacja finansowania publicznego

3.4.1 Przedsiębiorstwa społeczne często wytwarzają towary i usługi świadczone w interesie ogólnym, które są finansowane głównie ze środków publicznych. W praktyce obecne ramy prawne są często korzystne dla dużych podmiotów prywatnych o wysokiej kapitalizacji. Trzeba opracować nowe instrumenty prawne lub zmodyfikować istniejące tak, by były lepiej dostosowane do potrzeb przedsiębiorstw społecznych. Komisja powinna zapoczątkować **ogólnounijną analizę porównującą podejścia do finansowania publicznego**, które są szczególnie korzystne dla przedsiębiorczości społecznej.

3.4.2 Jak EKES zauważył w opinii INT/570 ⁽¹⁴⁾, musi wzrosnąć udział MŚP, w tym przedsiębiorstw społecznych, w zamówieniach publicznych. Kluczowe znaczenie ma zapewnienie wszystkim podmiotom **równego dostępu do zamówień publicznych**. Zamówienia publiczne trzeba uczynić mniej skomplikowanymi dzięki **uproszczeniu procedur administracyjnych**. Komisja odgrywa tu kluczową rolę poprzez

gromadzenie i rozpowszechnianie informacji o skutecznych i prostych modelach zamówień publicznych dla przedsiębiorstw społecznych.

3.4.3 W opinii w sprawie zamówień publicznych EKES wskazał również na **wagę aspektów związanych z innowacją, ochroną środowiska i kwestiami społecznymi w zamówieniach publicznych**. Pierwszoplanowe znaczenie w tym kontekście ma przewodnik Komisji pt. „Buying Social” ⁽¹⁵⁾, w którym pokazano sposoby uwzględniania kwestii społecznych i ekologicznych w zamówieniach publicznych i który należy w większym stopniu rozpowszechnić. Komisja powinna również podjąć działania, aby zachęcać do przetargów, w których uwzględnia się aspekty społeczne, i oszacować częstotliwość ich występowania.

3.4.4 Komisja powinna zająć się kwestią **nadmiernie rygorystycznego wdrażania przepisów** dotyczących zamówień publicznych, które ma miejsce w niektórych państwach członkowskich, i szerzyć wiedzę na temat innych, bardziej odpowiednich i innowacyjnych instrumentów finansowania ze środków publicznych.

3.4.5 Zasady pomocy państwa często stanowią problem dla przedsiębiorstw społecznych. W swej opinii TEN/455 ⁽¹⁶⁾ EKES popiera nowe, bardziej zróżnicowane i proporcjonalne podejście, potrzebę uwzględnienia nie tylko kryteriów gospodarczych, lecz również aspektów społecznych, terytorialnych i ekologicznych, a także mierzenia efektywności z punktu widzenia jakości, wyników i zgodności z zasadami zrównoważonego rozwoju. W obecnych staraniach na rzecz **uproszczenia i wyjaśnienia** zasad pomocy państwa trzeba zatem uwzględnić to, w jaki sposób jakkolwiek przegład tych zasad wpłynie na przedsiębiorstwa społeczne. Istotne jest również **podkreślenie znaczenia** już istniejących **wyłączeń** z tych zasad ⁽¹⁷⁾.

3.4.6 W przeglądzie zasad pomocy państwa Komisja powinna rozważyć objęcie **wyłączeniami wszystkich usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym** lub – jak zaproponowano w opinii EKES-u – **zwolnienie z obowiązku zgłaszania** w przypadku wszystkich usług publicznych na małą skalę i niektórych usług socjalnych. Niepewność i dodatkowe obciążenia administracyjne związane ze spełnieniem wymogów pomocy państwa mogą zniechęcić inwestorów prywatnych i urzędników odpowiedzialnych za zamówienia publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami społecznymi. Wyłączenia mogą zachęcić do innowacji i zakładania nowych przedsiębiorstw. Niemniej inicjatywa ta powinna nadal zawierać mechanizm przeciwdziałania korupcji.

3.4.7 Przedsiębiorstwa społeczne mają różne formy prawne i w związku z tym często podlegają różnym **zasadom i warunkom dotyczącym opodatkowania**. Ze względu na swe cele społeczne i ograniczony lub limitowany podział zysków przedsiębiorstwa społeczne korzystają w niektórych państwach członkowskich ze znacznych obniżek podatków i innych ulg podatkowych. Konieczne jest ich przeanalizowanie i rozpowszechnienie, tak by zachęcić do rozwoju odpowiednich zasad dla przedsiębiorstw społecznych, niezależnie od ich formy prawnej.

⁽⁸⁾ www.unltd.org.uk; www.commoncapital.org.uk; www.cafonline.org.

⁽⁹⁾ Główne podmioty oferujące inwestycje społeczne to fundusze dobroczynne oferujące kapitał wysokiego ryzyka (ang. *venture philanthropy funds*), społeczne fundusze inwestycyjne, firmy konsultingowe zajmujące się finansowaniem oraz społeczne giełdy papierów wartościowych. Szczegóły w: „Investor Perspectives on Social Enterprise Financing” http://217.154.230.218/NR/rdonlyres/1FC8B9A1-6DE2-495F-9284-C3CC1CFB706D/0/BC_RS_InvestorPerspectivesonSocialInvestment_forweb.pdf. Przykład inwestycji społecznych w Wielkiej Brytanii: „Big Society Capital”, zob. <http://www.cabinetoffice.gov.uk/content/big-society-capital>.

⁽¹⁰⁾ www.eurocoopbanks.coop.

⁽¹¹⁾ www.triodos.be.

⁽¹²⁾ Inicjatywa grupy bankowej Intesa Sanpaolo na rzecz przedsiębiorstw społecznych, Banca Prossima, www.bancaprossima.com.

⁽¹³⁾ www.socialfinance.org.uk/sib.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 318 z 29.10.2011, s. 113.

⁽¹⁵⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=331&langId=en&pubId=606&type=2&furtherPubs=yes>.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 248 z 25.8.2011, s. 26.

⁽¹⁷⁾ Takich jak wsparcie szkolenia pracowników, pomoc na zatrudnienie, a także pomoc dla osób niepełnosprawnych i drobniejsze rodzaje pomocy.

3.7.4 UE powinna również promować **koncepcję przedsiębiorstwa społecznego poza swymi granicami**. Należy rozpowszechnić informacje o modelu przedsiębiorstwa społecznego istniejącym w UE, aby zainspirować do tworzenia podobnych modeli w krajach kandydujących oraz na szczeblu międzynarodowym.

Bruksela, 26 października 2011 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON
